

SÚČASNÉ TRENDY VO VZDELÁVANÍ

ŠEBO Miroslav, SR

Resumé

Sociálne siete sa stali našou bežnou súčasťou života. Slúžia na komunikáciu, zdieľanie informácií, obrazové, zvukové a textové spojenie dvoch alebo viacerých účastníkov. Vo veľkej miere sa sociálne siete môžu uplatniť aj vo vyučovacom procese.

Kľúčové slová: vzdelávanie, Facebook, sociálna sieť

CURRENT TRENDS IN EDUCATION

Abstract

Social networks have become a normal part of our life. They are used for communication, information sharing video, audio and text links two or more participants. Largely to social networking can also be applied in the educational process.

Key words: Education, Facebook, Social Networking

Úvod

Moderné komunikačné technológie majú veľký potenciál uplatniť sa v edukačnom procese ako prostriedkov na jeho zefektívnenie. V našom príspevku sa budeme venovať nami vybranej komunikačnej technológii. Kritéria na výber vhodnej komunikačnej technológie boli nasledovné: jednoduchosť ovládania, priateľské používateľské prostredie, rozšírenosť medzi študentmi, dostupnosť, funkčnosť, hardvérová náročnosť, cena.

Na základe analýzy skúmanej problematiky sme zvolili za cieľ, poukázať na možnosti využitia Facebooku ako podporného prostriedku vo vzdelávaní.

1. Sociálna sieť Facebook

Sociálna sieť Facebook je jedným s najpopulárnejších komunikačných prostriedkov v súčasnosti. Využívajú ho v podstate všetky vekové kategórie obyvateľstva od 13 rokov vyššie. Najväčšiu popularitu má u mladej generácie. Jeho popularitu a obľúbenosť sme sa rozhodli využiť aj vo vzdelávacom procese.

Veľa škôl sa snaží vo vzdelávaní využívať rôzne CMS, LMS a LCMS systémy. Tieto systémy majú nesporne veľa výhod a predností, ale aj niekoľko závažných nedostatkov. Medzi najzávažnejšie nedostatky považujeme:

- nutnosť zaškoliť pedagógov na prácu s horeuvedeným systémom,
- nutnosť zaškoliť študentov na prácu s horeuvedeným systémom,
- vo veľa prípadoch zložité a neprehľadné ovládanie systému,
- náročnosť systému na hardvér a množstvo pripojených užívateľov,
- vyššie cenové vstupné požiadavky na hardvér, na ktorom systém bude spustený,
- vo veľa prípadoch samotná cena systému,
- nutnosť spravovať systém,
- cena za správu systému.

Sociálna sieť Facebook väčšinu s týchto nedostatkov nemá. Oproti LCMS systémom má niekoľko výhod. Za veľkú výhodu považujeme, že študenti Facebook navštevujú

a využívajú denne, čím odpadá potreba školenia. Facebook má používateľsky priateľské prostredie a intuitívne ovládanie, čo je výhodou pre nových používateľov, ktorí sa s ním veľmi rýchlo naučia pracovať. Facebook má minimálne hardvérové nároky a dá sa s ním pracovať prakticky na každom bežnom PC. Odpadá nutnosť kupovať akýkoľvek hardvér, na ktorom by bol Facebook spustený. Facebook je zadarmo, študenti, učitelia ani školy neplatia nič za jeho používanie. Spravovanie systému má na starosti samotný Facebook a je zadarmo.

Študenti nepovažujú Facebook za vzdelávací nástroj, ale nástroj na zábavu a komunikáciu, preto ho často navštevujú. Vyššie uvedené skutočnosti sme sa rozhodli využiť a v značnej miere podporiť vo výučbe.

2. Prieskum

Študentom sme vytvorili na Facebooku skupinu s rovnakým názvom ako má vyučovaný predmet, pre každý predmet samostatná skupina. Všetci študenti sa do tejto skupiny prihlásili. S prihlasovaním študenti nemali problém. Parametre skupín boli nastavené ako „tajná skupina“ a jej parametre sú také, že skupina sa neobjaví vo výsledkoch vyhľadávania ani

v profiloch jej členov. Členstvo je len na pozvánky, členovia môžu vidieť informácie o skupine a jej obsah. Týmto sa zabezpečí súkromie skupiny a nikto okrem členov skupiny obsah nevidí a nemôže ho ani upravovať.

Cieľom skupiny je zhromažďovať relevantné informácie o vyučovacom predmete, ktoré môžu následne študenti využiť počas štúdia. Informácie do skupiny pridáva pedagóg, ale aj samotní členovia skupiny (študenti). Informácie sa môžu pridávať formou správ, obrázkov, videozáznamu, alebo komentárov. Študenti najčastejšie prispievajú formou komentárov, kde sme zvolili formu hlavného komentára a podkomentára. Do hlavného komentára študent napísal názov témy ktorú spracovával a pridaním komentárov na danú tému vkladal relevantné URL odkazy k danej téme. Každý komentár (link na web stránku) mal za úlohu stručne popísať, aby členovia skupiny vedeli čo sa na danej web stránke nachádza. Študenti dostávali za úlohu vypracovať niektoré témy v skupinách. Pri skupinových projektoch študenti efektívne využívali komunikačné možnosti Facebook a prostredníctvom chatu si vymieňali získané informácie a do skupiny prispievali odkazmi tak, že ani jeden odkaz nebol duplicitne.

2.1. Prieskumná vzorka

Podporu vyučovania prostredníctvom sociálnej siete Facebook sme začali využívať v zimnom semestri v školnom roku 2010/2011 v predmete Aplikácia IKT. Postupne sme túto formu podpory vzdelávania zaviedli skoro na všetkých nami vyučovacích predmetoch. V akademickom roku 2012/2013 sme podporu vyučovania prostredníctvom sociálnej siete Facebook zaradili do šiestich vyučovacích predmetov, s toho v jednom predmete v zimnom a v piatich predmetoch v letnom semestri. Tri skupiny boli študenti Katedry techniky a informačných technológií, jedna skupina boli študenti z Katedry žurnalistiky, jedna skupina boli študenti s Katedry pedagogiky a posledná skupina boli študenti Univerzity tretieho veku v odbore informačné technológie. V tomto článku sa zameriavame na odpovede študentov s Katedry techniky a informačných technológií a študentov univerzity tretieho veku, vzhľadom na to, že chceme vyhodnotiť vplyv podpory vzdelávania prostredníctvom Facebooku na študentov študujúcich technický smer.

Počet študentov vzdelávaných s podporou Facebooku bolo 109, všetkým sme poslali dotazník do Facebookovej skupiny. Dotazník nám vyplnilo 52 študentov čo predstavuje 48 %

návratnosť. Do nášho prieskumu z celkovej vzorky 52 študentov, vybrali 25 študentov techniky a 7 študentov Univerzity tretieho veku, čo predstavuje 62 % vzorky.

2.2. Dotazník

Po ukončení vzdelávania sme študentom poslali elektronický dotazník, pomocou ktorého sme chceli zistiť názory študentov UKF na podporu vzdelávania prostredníctvom sociálnej siete Facebook. Dotazník obsahoval 21 položiek.

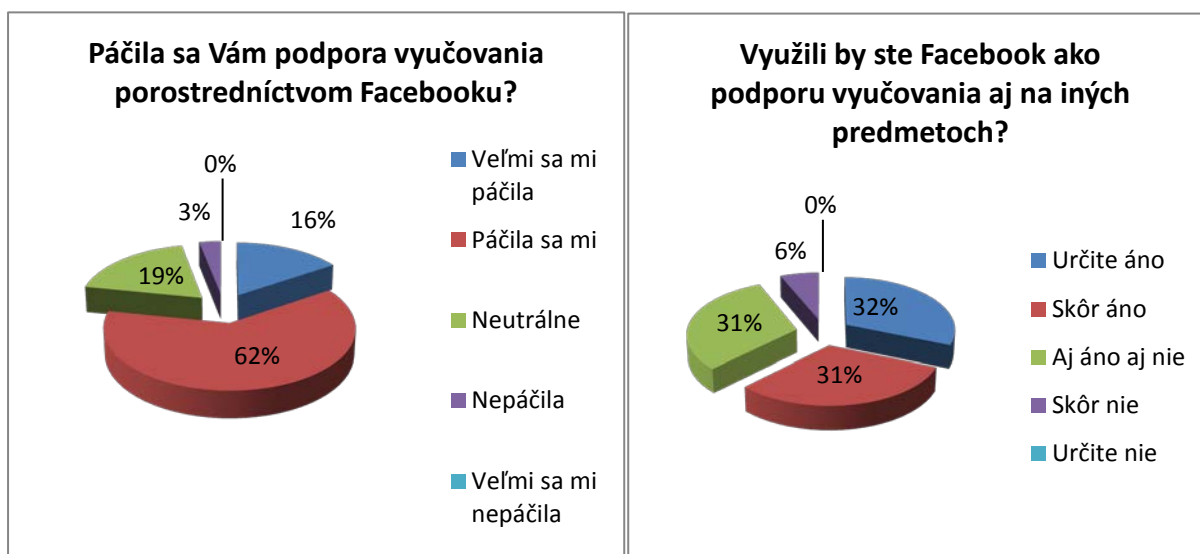
2.3. Vyhodnotenie dotazníka

Pre nedostatok priestoru uverejňujeme v článku len vybrané položky dotazníka. Kompletne výsledky budeme publikovať v ďalších odborných publikáciách.

V dotazníku sme položili niekoľko otázok, ktorými sme chceli zistiť aké skúsenosti majú študenti s touto sociálnou sieťou a či pre nich nebola práca s Facebookom náročná. Študenti odpovedali nasledovne: 75 % študentov pracuje s Facebookom 4 a viac rokov, 69 % študentov pracuje s Facebookom jednu a viac hodín denne. Na položku či bolo zložité osvojiť si prácu s Facebookom odpovedali študenti nasledovne: 3% zložité, 6% priemerne, 69% jednoduché a 22% veľmi jednoduché. Odpovede študentov, jednoznačne potvrdili, že práca so sociálnou sieťou je pre nich úplne samozrejmá a nepovažujú ju za náročnú. Za zložitejšie osvojenie práce s Facebookom považovali iba študenti Univerzity tretieho veku.

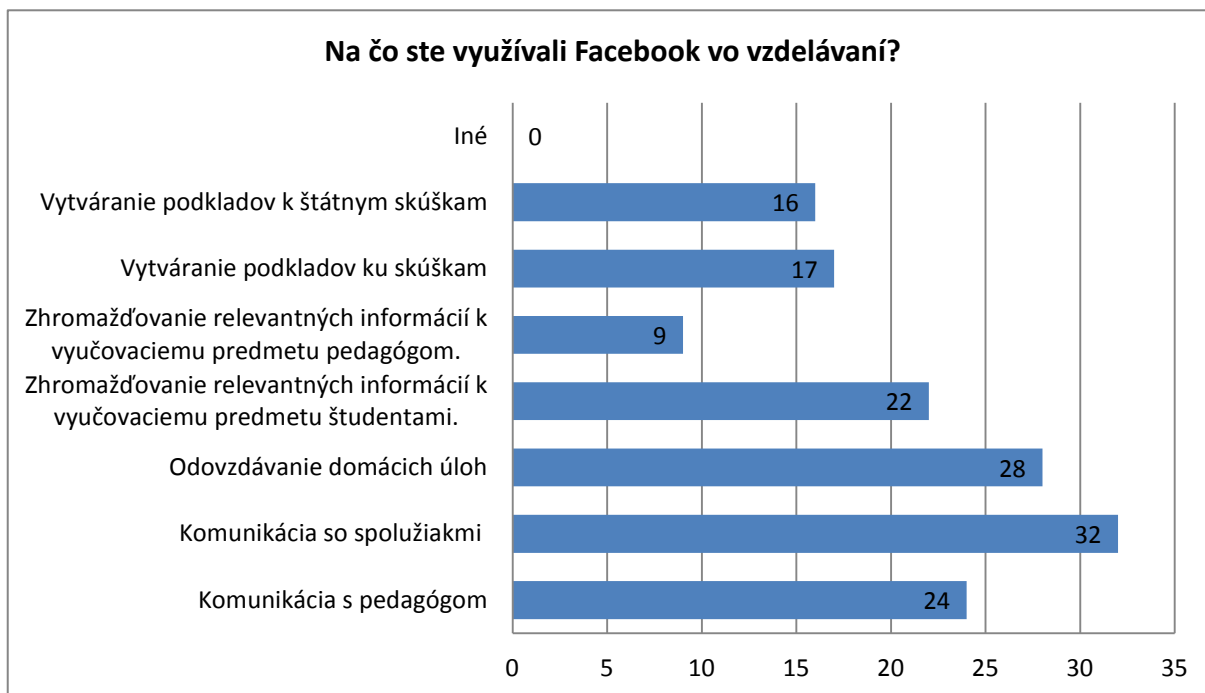
Ďalšou položkou sme zisťovali či sa im páčila podpora vyučovania prostredníctvom Facebooku (graf 1). Z odpovedí študentov 16 % veľmi sa im páčila, 62 % páčila sa im, 19 % neutrálne, 3 % nepáčila a 0 % veľmi sa im nepáčila, môžeme tvrdiť, že 78 % študentov sa nami zvolená podpora vyučovania páči.

V dotazníku Nás zaujímalo, či by študenti využili Facebook aj na iných predmetoch (graf 2). Až 32 % študentov uviedlo že určite áno a 31 % skôr áno, 31 % sa vyjadrilo neutrálne a len 6 % odpovedalo skôr nie. Odpoveď určite nie ani jeden zo študentov neuviedol.



Graf č. 1

Graf č. 2



Graf 3

Graf 3 zobrazuje odpovede študentov na položku „Na čo by ste využívali Facebook vo vzdelávaní?“. Študenti mali možnosť vybrať všetky preddefinované odpovede, ale aj doplniť vlastnú odpoveď. Najviac študenti využívajú vo vzdelávaní Facebook na komunikáciu so spolužiakmi 100 %, odovzdávanie domácich úloh 88 %, Komunikácia s pedagógom 75 % a Zhromažďovanie relevantných informácií k vyučovaciemu predmetu študentmi 69 %. Viac ako polovica 53 % používa Facebook na vytváranie podkladov ku skúškam a 50 % na vytváranie podkladov k štátnym skúškam. Zhromažďovanie relevantných informácií k vyučovaciemu predmetu pedagógom využíva 28 % študentov.

Záver

Na základe vyhodnotenia dotazníka, môžeme konštatovať, že podpora vyučovania prostredníctvom sociálnej siete Facebook je pre študentov prínosnou, ľahko ovládateľnou a užitočnou alternatívou k bežne používaným CMS, LMS a LCMS systémom.

Literatúra

- 1 ŠEBO M : *Moderné komunikačné technológie vo vyučovacom procese*, 2010.
In. Nové technológie ve výuce: IV. vedecká konferencie, Brno, 11. listopad. - Brno : Masarykova univerzita, 2010. - ISBN 978-80-210-5333-5, S. 23-26.

Lektoroval: **PaedDr. Miroslav Ölvecký, PhD.**

Kontaktní adresa:

Miroslav Šebo, Mgr. PhD.

Katedra techniky a informačných technológií, Pedagogická fakulta, Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Dražovská cesta 4, 949 74 Nitra, tel: +421 37 6408 273

e-mail: msebo@ukf.sk